

قانون اصلاح موادی از قانون خدمت وظیفه عمومی

شماره ۲۱۷/۵۷۴۴۴ ۱۶/۹/۱۳۹۰

قانون اصلاح موادی از قانون خدمت وظیفه عمومی

جناب آقای دکتر محمود احمدی نژاد

ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم (۱۲۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران قانون اصلاح موادی از قانون خدمت وظیفه عمومی که با عنوان طرح به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردیده بود، با تصویب در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۰/۸/۲۲ و تأیید شورای محترم نگهبان به پیوست ابلاغ می گردد.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

22/9/1390

شماره ۱۸۰۵۲۶

وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح - وزارت کشور

« قانون اصلاح موادی از قانون خدمت وظیفه عمومی» که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و دوم آبان ماه یکهزار و سیصد و نود مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۹۰/۹/۲ به تأیید شورای نگهبان رسیده و طی نامه شماره ۲۱۷/۵۷۴۴۴ مورخ ۱۳۹۰/۹/۱۶ مجلس شورای اسلامی واصل گردیده است، به پیوست جهت اجراء ابلاغ می گردد.

رئیس جمهور - محمود احمدی نژاد

قانون اصلاح موادی از قانون خدمت وظیفه عمومی

ماده ۱- ماده (۱) مکرر به شرح زیر به قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب ۱۳۶۳/۷/۲۹ و اصلاحات بعدی آن الحاق می گردد:

ماده ۱ مکرر- در این قانون عبارت اختصاری به شرح زیر جایگزین عناوین کامل آنها می گردد:

- 1 - فرماندهی کل بهجای مقام معظم فرماندهی کل قوا
- 2 - ستادکل به جای ستادکل نیروهای مسلح
- 3 - نیروهای مسلح به جای ستاد کل نیروهای مسلح، ارتش جمهوری اسلامی ایران، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و سازمانهای وابسته، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و سازمان های تابعه
- 4 - ارتش به جای ارتش جمهوری اسلامی ایران
- 5 - سپاه به جای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی
- 6 - وزارت دفاع به جای وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح
- 7 - وزارت علوم به جای وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- 8 - وزارت بهداشت به جای وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- 9 - سازمان به جای سازمان وظیفه عمومی
- 10 - کارکنان وظیفه به جای افسران وظیفه، درجه داران وظیفه و سربازان عادی وظیفه

ماده ۲- ماده (۲) به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۲- هر فرد ذکور ایرانی در ماهی که طی آن ماه به سن هجده سال تمام می رسد مشمول مقررات خدمت وظیفه عمومی است.

تبصره - مشمول کسی است که درشمول قانون خدمت وظیفه عمومی قرارگیرد.

ماده ۳- تبصره ماده (۳) به شرح ذیل اصلاح می گردد:

تبصره - تغییر سن بر مبنای ماده واحده قانون حفظ اعتبار اسناد سجلی و جلوگیری از تزلزل آنها مصوب ۱۳۶۷/۱۱/۲، فقط درباره خود مشمولین معتبر است.

ماده ۴- بند «الف» ماده (۴) به شرح ذیل اصلاح و تبصره (۳) آن حذف می شود:

الف - مدت خدمت دوره ضرورت (۲۴) ماه است و در صورتی که مشمولان مازاد و یا کمتر از تعداد مورد نیاز باشد ستادکل با کسب اجازه از فرماندهی کل آن را به کمتر یا بیشتر از مدت دوره ضرورت تغییر می دهد.

ماده ۵ - ماده (۵) و تبصره های آن به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۵ - کلیه مشمولین قادر به خدمت و بلا مانع، به خدمت دوره ضرورت اعزام می شوند و پس از فرا گرفتن آموزشهای نظامی لازم در ابتداء خدمت، بقیه خدمت دوره ضرورت را انجام می دهند.

تعیین ترتیب تقدم و سهمیه بندی مشمولین وظیفه بین هر یک از نیروهای مسلح، توسط ستاد کل با تصویب فرماندهی کل صورت می گیرد.

تبصره ۱- نحوه تأمین سهمیه هر یک از نیروهای مسلح از مشمولین هر دوره، به وسیله کمیسیونی انجام می شود که از نمایندگان نیروهای مزبور به ریاست رئیس سازمان تشکیل می گردد.

تبصره ۲- سپاه می تواند مشمولین مورد نیاز خود را در هر دوره طبق ضوابط خاص پذیرش سپاه، از بین بسیجیان دارای برگه اعزام به خدمت به میزان سهمیه ای که ستاد کل تعیین می کند، انتخاب نموده و قبل از تاریخ اعزام آنان فهرست اسامی آنها را به واحدهای تابعه سازمان اعلام نماید. این مشمولین برای انجام خدمت وظیفه عمومی در اختیار سپاه قرار می گیرند.

تبصره ۳- نیروهای مسلح می توانند مشمولین متخصص مورد نیاز خود را در سطح کارشناس و بالاتر به میزان سهمیه ای که ستاد کل تعیین می کند به عنوان مشمول خاص از ستاد کل درخواست نمایند.

تبصره ۴- مشمولین وظیفه از تاریخ اعزام از سوی واحدهای وظیفه عمومی ناجا به عنوان کارکنان وظیفه یگان تعیین شده، محسوب می شوند.

ماده ۶ - دو تبصره به شرح زیر به ماده (۷) الحاق می گردد:

تبصره ۱- وزارت آموزش و پرورش موظف است فارغ التحصیلان تربیت معلم در مراکز آموزشی، از طریق سازمان آنان را به مراکز آموزشی نظامی برای طی دوره آموزش رزم مقدماتی اعزام نماید.

تبصره ۲- دولت موظف است همه ساله اعتبارات لازم را برای آموزشهای فوق در اختیار سپاه قرار دهد.

ماده ۷- در بند (ب) ماده (۱۰) عبارت «بانکها و»، پس از عبارت «از طریق» اضافه و بند (و) و تبصره (۱) ماده (۱۰) حذف و دو تبصره به عنوان تبصره های (۲) و (۳) به شرح زیر به این ماده الحاق می گردد:

تبصره ۲- ارزش و اعتبار مدارک دال بر رسیدگی به وضعیت مشمول از لحاظ انجام قسمتی یا تمام امور موضوع این ماده مطابق آیین نامه اجرائی مندرج در ماده (۵۱) تعیین می شود.

تبصره ۳- متخلفین از مقررات این ماده به محاکم قضائی معرفی می شوند، مجازات اینگونه افراد برای بار اول پرداخت هزینه سالانه یک سرباز طبق قانون بودجه سالانه و نرخ اعلامی دولت است و بار دوم علاوه بر جریمه فوق، سه ماه انفصال از خدمت و برای بار سوم و بالاتر انفصال از خدمات دولتی است.

ماده ۸- در صدر ماده (۱۳) به جای عبارت «مشمولانی که» عبارت «افرادی که اعم از مشمول و غیرمشمول» جایگزین و تبصره های (۱) و (۲) ماده مذکور به شرح زیر اصلاح می گردد:

تبصره ۱- آن عده از محصلین مراکز آموزش کادر ثابت نیروهای مسلح که قبل از پایان دوره آموزش مستعفی یا اخراج شوند، فقط از طی دوره آموزش نظامی معاف می شوند، لکن باید خدمت دوره ضرورت را انجام دهند. در صورتی که محصلین به علت بیماری یا عدم صلاحیت که ناشی از اعمال ارادی آنان نباشد برکنار گردند، مدت تحصیل جزء خدمت دوره ضرورت آنان محسوب می شود.

تبصره ۲- افسران و درجه داران نیروهای مسلح، در صورتی که قبل از نیل به درجه به موجب مقررات استخدامی مربوط از خدمت مستعفی یا اخراج شوند، فقط از طی دوره آموزش نظامی معاف می شوند لکن باید خدمت دوره ضرورت را انجام دهند و اگر بعد از پایان دوره آموزش از خدمت مستعفی یا اخراج گردند و خدمت آنان از مدت دوره ضرورت کمتر باشد بقیه دوره ضرورت را انجام می دهند.

ماده ۹- ماده (۱۴) و سه تبصره آن به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۱۴- آن دسته از مشمولین و کارکنان وظیفه ای که به عنوان پایور اعم از نظامی و کارمند به استخدام نیروهای مسلح در می آیند با انجام شش سال خدمت پس از فراغت از تحصیل یا اتمام دوره آموزشی از انجام خدمت دوره ضرورت معاف می گردند. چنانچه قبل از خاتمه شش سال از خدمت رها گردند، در صورتی که مشمول معافیت های قانونی نباشند، به نسبت هر چهار ماه خدمت یک ماه از خدمت دوره ضرورت آنان کسر می شود .

تبصره ۱- مدت خدمت انجام شده کارکنان وظیفه که در اجرای این ماده به عنوان کارمند رسمی استخدام می شوند به همان میزان از مدت تعهد موضوع این ماده کسر می شود .

تبصره ۲- چنانچه کارمندان مذکور پس از اتمام شش سال تعهد خدمتی به هر عنوان از خدمت رها شوند از کارت پایان خدمت دوره ضرورت برخوردار می گردند.

تبصره ۳- در مناطق بد آب و هوا، مناطق مرزی و مناطق محروم که با تشخیص ستاد کل تعیین می شود مدت مذکور در این ماده به پنج سال تغییر می یابد.

ماده ۱۰- ماده (۱۵) به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۱۵- مضمولین و کارکنان وظیفه داوطلبی که با داشتن حداقل گواهینامه پنجم ابتدائی و سپردن پنج سال تعهد خدمت نظامی یا شش سال تعهد خدمت کارمندی، به صورت پیمانی در نیروهای مسلح استخدام می شوند، خدمت آنان به منزله انجام خدمت دوره ضرورت تلقی می شود و پس از پایان تعهد از کارت پایان خدمت برخوردار می گردند. در صورتی که قبل از خاتمه تعهد از خدمت مستعفی یا برکنار گردند، چنانچه مشمول معافیت های قانونی نباشند، خدمت دوره ضرورت به نسبت چهار ماه خدمت یک ماه از خدمت دوره ضرورت آنان محسوب می شود و بقیه خدمت دوره ضرورت را برابر قانون انجام می دهند، مگر این که علت رهایی، بیماری یا عدم صلاحیت ناشی از اعمال غیر ارادی آنان به تشخیص هیأت بدوی سازمان مربوط باشد که در اینصورت مدت تعهد انجام شده به نسبت از مدت خدمت دوره ضرورت کسر می گردد.

تبصره ۱- طی دوره آموزش نظامی برای کلیه کارمندان اعم از رسمی و پیمانی الزامی است.

تبصره ۲- مدت تعهد پیمانی دارندگان مدرک کارشناسی (لیسانس) و بالاتر یک سال کمتر است.

تبصره ۳- میزان سهمیه کارکنان پیمانی هر یک از نیروهای مسلح از سوی ستاد کل تعیین و ابلاغ می گردد.

تبصره ۴- چنانچه مشمول مستعفی بیش از نیمی از مدت تعهد خود را سپری کرده باشد برای ادامه خدمت دوره ضرورت نیازی به طی دوره آموزش مجدد ندارد و به ازاء هر سال خدمت چهارماه از مدت خدمت ضرورت او کسر می شود.

ماده ۱۱- در ماده (۱۶) به جای عبارت «آیین نامه های ارتش جمهوری اسلامی ایران» عبارت «آیین نامه انضباطی نیروهای مسلح» جایگزین می گردد.

ماده ۱۲- ماده (۱۷) حذف می گردد.

ماده ۱۳- ماده (۱۸) حذف می گردد.

ماده ۱۴- ماده (۱۹) به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۱۹- کسانی که به سن هجده سال تمام می رسند، پس از انتشار آگهی احضار، موظفند ظرف شش ماه خود را به سازمان معرفی نمایند و سازمان مکلف است، حداکثر ظرف شش ماه تکلیف مضمولین وظیفه را تعیین نماید و آنها را به خدمت اعزام یا برابر مقررات از خدمت دوره ضرورت معاف کند.

تبصره ۱- مضمولان مقیم خارج از کشور، باید به نمایندگی کنسولی یا سیاسی دولت جمهوری اسلامی ایران در کشور محل اقامت خود و در صورت نبود آن، به نزدیکترین نمایندگی کنسولی یا سیاسی دولت جمهوری اسلامی ایران مراجعه نمایند.

تبصره ۲- آن دسته از مضمولینی که جهت اعزام به خدمت معاذیر دارند و نمی توانند در موعد مقرر به خدمت اعزام شوند، اعزام آنان حداکثر تا یک سال بر اساس دستورالعملی که به پیشنهاد سازمان و تأیید ستاد کل تهیه می شود به تعویق می افتد.

ماده ۱۵- ماده (۲۰) به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده ۲۰- سازمان ثبت احوال کشور مکلف است صورت اسامی متولدین ذکور شهرستانها و بخشهایی را که در سال بعد باید به وضع مشمولیت آنها رسیدگی شود به تفکیک هر ماهه به سازمان وظیفه عمومی تسلیم کند.

ماده ۱۶- در ماده (۲۱) به جای کلمه «ژاندارمری» عبارت «نیروی انتظامی» جایگزین می شود و تبصره (۱) حذف و تبصره (۲) به تبصره تغییر و به جای «رئیس اداره» عبارت «رئیس سازمان» و به جای «ستاد مشترک و ستاد مرکزی سپاه» عبارت «نیروهای مسلح» جایگزین می گردد.

ماده ۱۷- در ماده (۲۲) عبارت «اداره وظیفه عمومی» به «سازمان» اصلاح می گردد.

ماده ۱۸- ماده (۲۳) حذف می گردد.

ماده ۱۹- تبصره ذیل ماده (۳۰) به شرح زیر اصلاح می گردد:

تبصره - رئیس سازمان یا نماینده او در صورتی که دلایل و مدارک مثبت های مبنی بر معافیت از خدمت در پرونده موجود باشد، می تواند برای حداکثر یک سال دستور عدم اعزام مشمول را صادر نماید و یا در صورت غیبت موجه وی، دستور رسیدگی صادر کند.

ماده ۲۰- ماده (۳۱) به شرح زیر اصلاح و تبصره های الحاقی به ماده مذکور حذف می گردد:

ماده ۳۱- دانش آموزان مدارس و دانشجویان مراکز آموزش عالی وابسته به وزارت آموزش و پرورش و یا مورد تأیید آن وزارت و دانشجویان دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی دولتی یا غیردولتی داخلی و خارجی مورد تأیید وزارتخانه های علوم و بهداشت و طلاب حوزه های علمیه که در حین تحصیل به سن مشمولیت رسیده و یا می رسند، تا زمانی که به تحصیلات خود ادامه می دهند، از اعزام به خدمت دوره ضرورت معاف می باشند.

ماده ۲۱- در ماده (۳۲) عبارت «حوزه علمیه قم و یا نماینده رسمی آن» به عبارت «مرکز مدیریت حوزه های علمیه یا نمایندگان رسمی آن و یا با مجوز رسمی شورای عالی حوزه های علمیه» اصلاح می شود.

ماده ۲۲- ماده (۳۳) به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۳۳- صدور معافیت تحصیلی دانش آموزان، دانشجویان و طلاب علوم دینی، موکول به ارائه گواهی اشتغال به تحصیل آنان از طریق مراجع ذی ربط است و مدت اعتبار آن تا یک سال پس از صدور گواهی پایان تحصیلات در هر مقطع می باشد .

تبصره ۱- حداکثر معافیت تحصیلی برای دانش آموزان تا سن بیست سال تمام و در هر یک از مقاطع تحصیلی کاردانی دو و نیم سال، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی ارشد ناپیوسته سه سال، کارشناسی پیوسته پنج سال و کارشناسی ارشد پیوسته شش سال، دکترای پزشکی پیوسته هشت سال و دکترای تخصصی شش سال است.

تبصره ۲- در مواقع ضروری با تشخیص و اعلام کمیسیون موارد خاص دانشگاههای مربوط حداکثر یک سال به مدت فوق اضافه می شود .

ماده ۲۳- ماده (۳۴) به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۳۴- دانش آموزان و دانشجویان و طلاب علوم دینی مشمول، در صورت ترک تحصیل، اخراج، انصراف یا فراغت از تحصیل، باید برای خدمت دوره ضرورت خود را معرفی نمایند. مقامات مسؤول مکلفند صورت اسامی این قبیل مشمولین را با ذکر مشخصات کامل و نشانی و رشته تحصیلی به طور انفرادی، بدون تأخیر به سازمان محل ارسال دارند.

تبصره ۱- مهلت معرفی مشمولین مذکور حداکثر یک سال پس از تاریخ انصراف، ترک تحصیل و اخراج و فراغت از تحصیل است.

تبصره ۲- مشمولینی که با داشتن معافیت تحصیلی در خارج از کشور تحصیل می کنند، پس از ترک تحصیل یا اخراج یا انصراف یا فراغت از تحصیل، موظفند برای رسیدگی به وضع مشمولیت خود حداکثر ظرف یک سال خود را به نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور معرفی نمایند.

تبصره ۳- متخلفین از اجراء این ماده برای بار اول به توبیخ کتبی و درج در پرونده و برای بار دوم علاوه بر توبیخ کتبی به یک ماه انفصال از خدمت و برای بار سوم به دو ماه انفصال از خدمت محکوم می شوند.

ماده ۲۴- ماده (۳۵) به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۳۵- مشمولین دیپلم که حداکثر یک سال پس از فراغت از تحصیل در یکی از دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی داخل یا خارج از کشور که مورد تأیید وزارتخانه های علوم و بهداشت می باشند پذیرفته شوند تا زمانی که وفق تبصره (۱) ماده (۳۳) به تحصیل اشتغال دارند، می توانند مشروط به اینکه دارای غیبت غیرموجه نباشند از معافیت تحصیلی استفاده نمایند. این معافیت برای هر مقطع فقط یک بار داده می شود.

تبصره ۱- معافیت تحصیلی دانشجویان انصرافی در طول مدت تحصیل فقط یک بار قابل تمدید است.

تبصره ۲- ترخیص کارکنان وظیفه بدون غیبت اولیه در حین خدمت جهت ادامه تحصیل در مقاطع کارشناسی و بالاتر به جز در زمانهای اضطراری و جنگ بلامانع است.

ماده ۲۵- ماده (۳۶) به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۳۶- مشمولین دارای مدرک کارشناسی و بالاتر و معادل آن در حوزه های علمیه علاقمند به تحصیل در خارج از کشور در صورتی که از نظر مقررات اینقانون و وزارتخانه های علوم و بهداشت، حائز شرایط ادامه تحصیل در خارج از کشور باشند و دانشگاهها و رشته های آنها مورد تأیید وزارتخانه های فوق باشد، می توانند با سپردن تضمین های لازم با استفاده از مقررات این قانون برای تحصیل به خارج از کشور مسافرت نمایند.

ماده ۲۶- ماده (۳۷) به شرح زیر اصلاح و تبصره ذیل آن حذف می گردد:

ماده ۳۷- ایرانیان مقیم خارج از کشور، فرزندان مأمورین ثابت دولت جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور و همچنین کسانی که قانوناً تحت کفالت، یا ولایت قانونی آنها می باشند، چنانچه در حین تحصیل در مدارس ایرانی مستقر در خارج از کشور و یا مؤسسات آموزشی کشورهای خارج مورد تأیید آموزش و پرورش و طلاب حوزه های علمیه مورد تأیید شورای عالی حوزه های علمیه به سن مشمولیت برسند از معافیت تحصیلی بهره مند می گردند و ادامه تحصیل آنان تا سقف یک سال پس از فراغت از تحصیل در دانشگاهها و مراکز آموزش عالی خارج از کشور که مورد تأیید وزارتخانه های علوم یا بهداشت هستند بلامانع می باشد.

ماده ۲۷- ماده (۳۸) به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۳۸- آئین نامه اجرائی مواد این بخش، توسط وزارت دفاع با کسب نظر از شورای عالی حوزه های علمیه، وزارتخانه های کشور، علوم، بهداشت، آموزش و پرورش و دانشگاه آزاد اسلامی و سازمان ظرف حداکثر شش ماه تهیه می شود و پس از تأیید ستاد کل به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۲۸- تبصره های (۱) و (۲) ماده (۳۹) به شرح زیر اصلاح و تبصره های (۳) و (۴) به ماده مذکور الحاق می گردد:

تبصره ۱- نحوه طبقه بندی مشمولین و طرز معاینه و ضوابط معافیت پزشکی آنها براساس مقاطع تحصیلی مشمولین به موجب آیین نامه معاینه و معافیت پزشکی مشمولین خدمت وظیفه عمومی است که وزارت دفاع با کسب نظر از وزارتخانه های کشور و بهداشت، ظرف حداکثر شش ماه تهیه می کند که پس از تأیید ستاد کل به تصویب هیأت وزیران می رسد.

تبصره ۲- نحوه آموزش و خدمت مشمولین معاف از رزم، برابر دستورالعملی است که از سوی ستاد کل تهیه و ابلاغ می گردد.

تبصره ۳- کسانی که به مواد مخدر اعتیاد دارند، مشمول بند (۳) این ماده می شوند و به هنگام معاینه، شناسایی و از سوی واحدهای وظیفه عمومی برای ترک اعتیاد به مدت حداکثر ششماه به مراجع ذی ربط معرفی می گردند.

تبصره ۴- نیروهای مسلح مکلفند در حین خدمت، کارکنان وظیفه ای را که به مواد مخدر اعتیاد دارند، شناسایی و از سایر سربازان جدا نمایند و آنها را در واحدهای مستقل و مخصوص به کارگیری و به مراجع ذی ربط برای ترک اعتیاد در مدت یک ماه توسط پزشک معالج، معرفی کنند و در طول خدمت تحت نظر و مراقبت های لازم قرار دهند. مدت ترک اعتیاد برای یک بار جزء خدمت دوره ضرورت محاسبه می شود. این افراد پس از پایان خدمت قانونی از خدمت ترخیص می شوند لیکن در هر حال صدور کارت پایان خدمت منوط به ارائه گواهی ترک اعتیاد است.

ماده ۲۹- ماده (۴۱) به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۴۱- کلیه مشمولین وظیفه باید قبل از اعزام به خدمت توسط یک پزشک از نیروهای مسلح معاینه شوند و در صورت نبودن پزشک از نیروهای مسلح، توسط پزشکان غیرنظامی متعهد که صلاحیت آنان به وسیله نیروی انتظامی تأیید شده باشد، معاینه گردند.

تبصره ۱- اظهارنظر در مورد معافیت پزشکی مشمولین توسط سه نفر پزشک نیروهای مسلح در هر شهرستان صورت می گیرد، رأی اکثریت این پزشکان معتبر است.

تبصره ۲- نیروهای مسلح موظفند پزشکان مورد نیاز شوراها را به نیروی انتظامی معرفی نمایند. در صورتی که تأمین پزشکان مورد نیاز از نیروهای مسلح امکانپذیر نباشد، نیروی انتظامی از پزشکان غیرنظامی مورد تأیید در شورای پزشکی استفاده می نماید.

تبصره ۳- دولت مکلف است همه ساله هزینه تجهیز و تشکیل شورای پزشکی و شورای عالی پزشکی، فوق العاده پزشکان عضو شوراها مذکور و همچنین هزینه معاینات تخصصی مشمولینی که از پرداخت هزینه معاینات معاف می باشند و هزینه های اجرای تبصره های (۳) و (۴) ماده (۳۹) را در اعتبارات نیروی انتظامی و بیمارستانهای ذیربط پیش بینی نماید.

ماده ۳۰- ماده زیر به عنوان ماده (۴۲) مکرر به قانون الحاق می گردد:

ماده ۴۲ مکرر- مشمولینی که در شورای پزشکی شهرستان مربوط با معاینه بالینی معاف از خدمت تشخیص داده نشوند و به تشخیص این شورا یا رئیس واحد وظیفه عمومی مربوط یا اعتراض مشمول، نیاز به معاینه تخصصی داشته باشند، رئیس حوزه موظف است آنان را به نزدیکترین مرکز مجهز وزارت بهداشت، یا بیمارستانهای نیروهای مسلح معرفی نماید تا مورد معاینه قرار گیرند و نتیجه معاینه تخصصی برای تصمیم گیری به شورای پزشکی همان شهرستان ارسال و در صورت اصرار بر اعتراض مشمولین با تأمین هزینه ها از سوی مشمول نتایج جهت تصمیم گیری به شورای عالی پزشکی متشکل از پزشکان متخصص استان ارسال گردد .

تبصره ۱- مشمولینی که متقاضی معاینه تخصصی باشند، قبلاً باید هزینه های پیش بینی شده را به حساب دولت پرداخت نمایند. پس از معاینه طبق این قانون با مشمولان رفتار می شود. مشمولینی که به تشخیص شورای پزشکی نیاز به معاینه تخصصی دارند، همچنین مشمولین مددجوی تحت پوشش سازمان بهزیستی کشور و افرادی که به تأیید کمیته امداد امام خمینی (ره) محل فاقد تمکن مالی هستند از پرداخت وجه مزبور معاف می باشند.

تبصره ۲- مراکز مجهز وزارت بهداشت یا بیمارستانهای نیروهای مسلح موظفند به وضعیت مشمولین معرفی شده واحد مربوطه خارج از نوبت رسیدگی نمایند و آنان را حداکثر ظرف یک ماه مورد معاینه تخصصی قرار دهند.

تبصره ۳- چنانچه مشمولینی که برای معاینات تخصصی به مراکز مجهز وزارت بهداشت یا بیمارستانهای نیروهای مسلح معرفی می شوند، ظرف یک ماه به این مراکز مراجعه نکنند، پس از تعیین تکلیف به خدمت اعزام می شوند.

ماده ۳۱- ماده (۴۳) به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۴۳- چنانچه رئیس سازمان یا نماینده او اطمینان حاصل نماید که رأی شورای پزشکی مطابق مقررات صادر نشده است، پرونده را برای بررسی به شورای عالی پزشکی که از سه پزشک متخصص نیروهای مسلح تشکیل می گردد ارجاع میدهد. نظر این شورا قطعی و لازم الاجراء است.

ماده ۳۲- ماده (۴۴) به شرح ذیل اصلاح می گردد:

ماده ۴۴- مشمولین زیر حسب مورد از انجام خدمت دوره ضرورت معاف می باشند:

- 1 - یگانه فرزند ذکور مراقب یا نگهدارنده پدر نیازمند مراقبت که قادر به اداره امور خود نباشد.
- 2 - یگانه مراقب یا نگهدارنده مادر فاقد شوهر
- 3 - تنها برادر تنی سرپرست خواهر فاقد پدر، همسر و فرزند ذکور غیرمحبور
- 4 - تنها برادر سرپرست برادر کبیر نیازمند مراقب و فاقد پدر و همسر و فرزند ذکور غیر محبور و فاقد شغل
- 5 - یگانه سرپرست برادر کمتر از هجده سال تمام
- 6 - یگانه نوه ذکور مراقب یا نگهدارنده جد فاقد فرزند یا جده فاقد شوهر و فرزند
- 7 - مشمولی که همسرش فوت نموده و از او دارای فرزند صغیر بوده مادامی که ازدواج مجدد نکرده است و یا همسری دارد که بعد از ازدواج معلول شده و نیازمند مراقبت باشد.
- 8 - از چند برادر واجد شرایط اعزام به خدمت در صورت اعزام یکی از برادران به خدمت، یکی از برادران می تواند تا اتمام خدمت او از تعویق اعزام استفاده نماید .
- 9 - در مورد معافیت از انجام خدمت ضرورت یک نفر از فرزندان خانواده ای که دو برادر آنان خدمت سربازی را انجام داده اند، ستاد کل نیروهای مسلح تصمیم گیری می کند.
- 10 - یکی از فرزندان پسر سربازی که در حین خدمت سربازی فوت کند و یا یکی از فرزندان ذکور خانواده ای که یک فرزند آن خانواده در حین انجام خدمت سربازی فوت نموده باشد.

تبصره ۱- منظور از یگانه مراقب، تنها فرزند ذکور یا برادر یا نوه بیش از هجده سال تمام است که مراقبت هر یک از بستگان مذکور در این ماده را به علت نقص عضو، بیماری، کبر سن، صغر سن، یا اناث بودن برعهده دارد، نیازمندی اشخاص مذکور به مراقبت با توجه به نقص عضو، بیماری و یا محبور بودن آنان به تشخیص شورای پزشکی است.

تبصره ۲- مشمولین موضوع بند (۲) این ماده تا سی ماه متوالی می توانند از معافیت کفالت موقت استفاده نمایند و در پایان مدت فوق در صورت دارا بودن شرایط کفالت از انجام خدمت دوره ضرورت معاف می گردند.

تبصره ۳- وجود برادری که از معافیت تحصیلی برخوردار است مانع از معافیت کفالت موقت مشمولی که سرپرستی خانواده را برعهده دارد، نیست. این معافیت فقط در طول مدت معافیت تحصیلی برادر مشمول که خارج از شهرستان محل سکونت به تحصیل اشتغال دارد معتبر است و مشمول پس از آن با رعایت سایر مقررات این قانون به خدمت دوره ضرورت اعزام می شود.

تبصره ۴- در صورتی که برادر یا برادران یا پدر مشمول به دلیل بیماری یا معلولیت زمین گیر بوده و بنا به تشخیص شورای پزشکی فاقد صلاحیت و یا ناتوان برای سرپرستی باشند و مشمول نیز عملاً مراقبت یا سرپرستی را بر عهده داشته باشد، میتواند از معافیت کفالت برخوردار گردد .

ماده ۳۳- یک ماده به شرح ذیل به عنوان ماده (۴۴) مکرر) به قانون اضافه می شود:

ماده ۴۴ مکرر- نحوه معافیت از خدمت فرزندان ذکور مددجویان به شرح زیر است:

1 - یکی از فرزندان ذکور مادران فاقد شوهر تحت پوشش کمیته امداد حضرت امام (ره) و سازمان بهزیستی از انجام خدمت دوره ضرورت معاف است.

2 - مشمولانی که حداقل یک فرزند معلول داشته باشند از انجام خدمت دوره ضرورت معاف می باشند.

3 - تنها پسر خانواده هایی که دارای سه فرزند اناث یا بیشتر باشند از انجام خدمت دوره ضرورت معافند.

4 - مشمولانی که با معلولان اناث دارای معلولیت جسمی - حرکتی ازدواج کنند به صورت موقت از انجام خدمت دوره ضرورت معاف می شوند و پس از گذشت پنج سال از استمرار ازدواج آنها معافیت موقت به معافیت دائم تبدیل می شود.

ماده ۳۴- ماده (۴۵) به شرح ذیل اصلاح می شود:

ماده ۴۵- مشمولانی که پدر یا مادر یا فرزند یا برادر یا خواهر آنان در راه به ثمر رسیدن انقلاب اسلامی و استمرار آن شهید یا جانباز یا اسیر یا جاویدالآثر شده یا بشوند و مراتب مورد تأیید نهادهای ذیربط باشد به شرح ذیل از انجام خدمت سربازی معاف می شوند:

1 - کلیه فرزندان ذکور شهدا و جاویدالآثران (مفقودین) از انجام خدمت دوره ضرورت معاف می باشند.

2 - به ازاء هر شهید یا آزاده با حداقل بیست و چهار ماه سابقه اسارت یا جانباز با حداقل (۲۵٪) جانبازی یا جاویدالآثر (مفقود) فاقد فرزند ذکور یک نفر از برادران آنها از انجام خدمت دوره ضرورت معاف می شوند.

3 - به ازاء هر بیست و چهار ماه آزادگی، (۲۵٪) جانبازی و سی ماه سابقه حضور در جبهه یک نفر از فرزندان آزادگان، جانبازان و رزمندگان معاف می گردد.

این امتیازات برای بهره مندی از تسهیلات این بند قابل جمع است و در مورد معافیت کسانی که مدت جانبازی یا حضور در جبهه یا مدت آزادگی و اسارت آنها در حد معافیت یک فرزند آنان نیست، با درصد جانبازی و مدت حضور در جبهه و مدت دوران اسارت محاسبه می شود.

4 - کلیه مشمولین جانباز دارای حداقل ده درصد (۱۰٪) جانبازی از انجام خدمت دوره ضرورت معاف می باشند.

5 - یک فرزند خوانده قانونی ذکور جانبازی که برابر گواهی بنیاد شهید و امور ایثارگران صاحب فرزند نمی شود از انجام خدمت دوره ضرورت معاف می شود.

6 - مشمولانی که با جانبازان اناث دارای درصد جانبازی بیست و پنج درصد (۲۵٪) و بالاتر ازدواج کنند به صورت موقت از انجام خدمت دوره ضرورت معاف می شوند و پس از گذشت پنج سال از معافیت موقت آنان در صورت استمرار ازدواج معافیت موقت به معافیت دائم تبدیل می گردد.

ماده ۳۵- ماده (۴۷) و تبصره های آن به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۴۷- کلیه مشمولینی که برای انجام خدمت وظیفه عمومی اعزام می شوند، همچنین کسانی که از انجام خدمت معاف می گردند، باید آموزشهای نظامی و انتظامی اعم از عمومی و تخصصی را مطابق دستورالعملی که توسط ستادکل با همکاری سازمانهای نیروهای مسلح تهیه می شود و به تصویب فرماندهی کل می رسد، طی نمایند.

تبصره ۱- آموزش مشمولین معاف از خدمت برابر آیین نامه ای است که از سوی ستاد کل تهیه می شود و به تصویب فرماندهی کل می رسد .

تبصره ۲- در زمان صلح آموزشهای فوق باید به نحوی طراحی گردد که به عنوان واحد درسی یا پودمان قابل محاسبه باشد.

تبصره ۳- نیروهای مسلح باید در حین خدمت در زمان صلح زمینه استمرار آموزشهای فوق را برای سربازان فراهم نمایند .

تبصره ۴- آیین نامه اجرائی تبصره های (۲) و (۳) این ماده توسط وزارت دفاع با همکاری وزارتخانه های آموزش و پرورش، علوم، بهداشت، کشور و دانشگاه آزاد اسلامی تهیه می شود و پس از تأیید ستاد کل به تصویب هیأت وزیران می رسد.

تبصره ۵ - از همه کارکنان وظیفه در طول مدت دوره آموزش آزمونهای ارزیابی شخصیت و رفتار گرفته می شود و متناسب با نتایج حاصله تقسیم و پرونده افراد نیازمند به خدمات مشاوره ای به مراکز ذیربط در نیروهای مسلح برای راهنمایی و حمایت ارسال می گردد. نحوه اجراء برابر دستورالعملی است که توسط ستاد کل تهیه و ابلاغ می گردد.

ماده ۳۶ - ماده (۴۸) و سه تبصره آن به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۴۸ - کارکنان وظیفه بر اساس مدرک تحصیلی و وجود محل سازمانی پس از طی دوره آموزشی لازم به یکی از درجات زیر نائل می گردند:

- 1 - کارکنان وظیفه فاقد مدرک پایان دوره متوسطه به یکی از درجات سربازی تا سرجوخگی
- 2 - کارکنان وظیفه دارای مدرک پایان دوره متوسطه به یکی از درجات گروهبانی یا رزم آوری
- 3 - کارکنان وظیفه دارای مدرک کاردانی به یکی از درجات استواری یا رزم داری یا ستوان سومیر
- 4 - کارکنان وظیفه دارای مدرک کارشناسی به درجه ستوان دومی
- 5 - کارکنان وظیفه دارای مدرک کارشناسی ارشد و بالاتر به درجه ستوان یکمی

تبصره ۱ - نیل به درجات گروهبان سومی و بالاتر مستلزم طی دوره آموزش تخصصی مورد نیاز و دارا بودن صلاحیت های لازم است.

تبصره ۲ - کارکنان وظیفه در صورت نداشتن صلاحیت های لازم جهت نیل به درجات مصرحه فوق بر اساس دستورالعملی که از سوی ستاد کل تهیه و ابلاغ می گردد، به درجات مناسب پایین تر تا درجه سربازی نائل می شوند.

ماده ۳۷ - ماده (۴۸ مکرر) به شرح زیر به قانون الحاق می گردد:

ماده ۴۸ مکرر - اعطاء درجه نظامی به آن دسته از کارکنان وظیفه که برابر با مقررات این قانون واجد شرایط نیل به درجات گروهبان سومی و بالاتر می باشند در هر سازمان با تصویب مقاماتی است که اختیار تصویب همان درجات را در مورد کارکنان پایور دارند.

تبصره - اعطاء درجه تشویقی و یا تنزیل درجه کارکنان وظیفه براساس ضوابطی که برای تشویق و یا تنبیه کارکنان در آیین نامه انضباطی نیروهای مسلح پیش بینی گردیده است، می باشد.

ماده ۳۸ - ماده (۴۹) به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۴۹ - حقوق سربازان وظیفه حداقل شصت درصد (۶۰٪) و حداکثر نود درصد (۹۰٪) حداقل حقوق کارکنان نیروهای مسلح مبتنی بر قانون مدیریت خدمات کشوری است که با توجه به تحصیلات و درجات آنان توسط ستاد کل تهیه می شود و به تصویب فرماندهی کل می رسد.

تبصره ۱- به کارکنان وظیفه متأهل یا سرپرست خانواده معادل صددرصد (۱۰۰٪) حق عائله مندی کارکنان پایور نیروهای مسلح پرداخت می گردد.

تبصره ۲- حقوق کارکنان وظیفه در دوران آموزش و قبل از دریافت درجه یا سردوشی به میزان پنجاه درصد (۵۰٪) حقوق اولین ماه دوران خدمت آنان است.

تبصره ۳- به کارکنان وظیفه در خاتمه خدمت دوره ضرورت معادل یک ماه حقوق به عنوان پاداش پرداخت می گردد.

تبصره ۴- حق بازنشستگی و حقوق اولین ماه خدمت از حقوق ماهانه کارکنان وظیفه کسر نمی گردد.

ماده ۳۹- ماده (۴۹ مکرر) به شرح زیر به قانون الحاق می گردد:

ماده ۴۹ مکرر- نیروهای مسلح و سازمان های وابسته و سایر دستگاهها که کارکنان وظیفه را در اختیار دارند مکلفند با توجه به اعتبارات مصوب، امکانات زیست، پوشاک، خوراک، بهداشت و درمان متناسب آنان در محل خدمت را فراهم نمایند.

تبصره ۱- دولت موظف است اعتبارات مورد نیاز برای زیست، پوشاک، خوراک، بهداشت و درمان سربازان وظیفه را به شرح ذیل در اختیار نیروهای مسلح و سایر دستگاههای به کارگیرنده کارکنان وظیفه قرار دهد:

1 - خوراک کارکنان وظیفه به میزان دوبرابر خوراک کارکنان دولت

2 - پوشاک و زیست سربازان وظیفه به میزان سه هزاربرابر ضریب ریالی

3 - هزینه های بهداشت و درمان برابر سرانه مصوب دولتی

تبصره ۲- وسیله ایاب و ذهاب و پذیرایی یا هزینه آن در هنگام اعزام مشمولان به مراکز آموزشی کارکنان وظیفه و یا اعزام به مرخصی استحقاقی که چهار نوبت در سال است، باید تأمین شود.

ماده ۴۰- ماده (۵۰) به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۵۰- افسران و درجه داران وظیفه در صورت اعزام به مأموریت یا انتقال یا خدمت در مناطق محروم و بد آب و هوا و مناطق عملیاتی مشمول مقررات فوقالعاده و مزایای مربوط به افسران و درجه داران کادر ثابت نسبت به حقوق آنان می باشند. سایر کارکنان وظیفه در موارد مذکور از دوسوم فوق العاده ها و مزایای درجه گروهیان دومی کادر ثابت برخوردار می شود.

تبصره ۱- به کارکنان وظیفه ای که در شهر محل سکونت خود به کارگیری می شوند، فوق العاده محرومیت از تسهیلات و بدی آب و هوا تعلق نمی گیرد.

تبصره ۲- به کارکنان وظیفه ای که بنا به تقاضای خود منتقل می شوند هزینه سفر و فوق العاده انتقال تعلق نمی گیرد.

تبصره ۳- طبقه بندی مناطق از نظر محرومیت، آب و هوا و عملیاتی طبق آیین نامه ای است که وزارت دفاع تهیه می کند و پس از تأیید ستاد کل به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۴۱- ماده (۵۵) به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۵۵- دولت موظف است اعضاء خانواده تحت تکفل کارکنان وظیفه را در طول مدت خدمت تحت پوشش قرار دهد و به آنان مستمری پرداخت نماید.

تبصره - آیین نامه اجرائی این ماده توسط وزارت دفاع تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۴۲- ماده (۵۸) به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۵۸- مشمولین خدمت وظیفه عمومی که برای رسیدگی و یا اعزام جهت طی دوره ضرورت احضار می شوند چنانچه در مهلت یا موعد مقرر خود را معرفی نکنند، همچنین مشمولینی که معافیت موقت دریافت داشته اند و پس از انقضاء مدت اعتبار، ظرف یک ماه برای تجدید رسیدگی خود را معرفی نکنند، غایب شناخته می شوند، پس از معرفی یا دستگیری در صورتی که طبق مقررات این قانون قادر به خدمت و بلا مانع تشخیص داده شوند به خدمت اعزام می گردند و با آنان به ترتیب زیر رفتار می شود:

1 - مشمولانی که مدت غیبت اولیه آنان در زمان صلح تا سه ماه و در زمان جنگ تا پانزده روز باشد، سه ماه اضافه خدمت و چنانچه مدت غیبت اولیه آنان در زمان صلح بیشتر از سه ماه و در زمان جنگ بیش از پانزده روز باشد به شش ماه اضافه خدمت تنبیه می گردند.

2 - مشمولینی که مدت غیبت اولیه آنان در زمان صلح از یک سال و در زمان جنگ از دو ماه تجاوز نماید، علاوه بر اعمال اضافه خدمت مذکور در بند (۱)، فراری محسوب می شوند و به مراجع صالح قضائی معرفی می گردند.

تبصره ۱- مشمولین غایبی که به خدمت اعزام می شوند در صورتی که در حین خدمت، حسن اخلاق و رفتار و جدیت در انجام وظیفه از خود نشان دهند، یا در عملیات جنگی ابراز شجاعت و فداکاری نمایند به طوری که مراتب مورد گواهی فرماندهان و رؤسای ذیربط باشد، برابر ضوابطی که از سوی ستاد کل ابلاغ می گردد با تصویب مقامات سرلشکری و یا هم طراز در سازمان مربوط از انجام اضافه خدمت، یا بخشی از آن معاف می گردند.

تبصره ۲- مشمولینی که تا تصویب این قانون غایب شناخته شده اند چنانچه در داخل کشور ظرف حداکثر شش ماه و آنهایی که در خارج از کشور باشند، ظرف حداکثر یک سال خود را جهت انجام خدمت دوره ضرورت معرفی نمایند، مشمول تنبیهات این قانون نمی شوند.

تبصره ۳- رسیدگی به وضعیت مشمولینی که دارای عذر موجه برای غیبت خویش می باشند برابر آیین نامه ای است که پس از تأیید فرماندهی کل ابلاغ می گردد.

تبصره ۴- در مورد غیبت مشمولین دوره های احتیاط و ذخیره برابر دستورالعملی که در ستاد کل تهیه و پس از تأیید فرماندهی کل ابلاغ می گردد، رفتار می شود.

ماده ۴۳- یک ماده به عنوان ماده (۵۸ مکرر) به شرح ذیل به قانون الحاق می گردد:

ماده ۵۸ مکرر- نیروی انتظامی موظف است در خصوص شناسایی، تعقیب و دستگیری مشمولان غایب و رسیدگی به وضعیت آنان اقدام نماید و کلیه نهادها و دستگاههای اجرائی مشمول ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و شرکتهای دولتی و مؤسسات غیردولتی و خصوصی و بانکها و نیروهای مسلح باید همکاری لازم را در این مورد به عمل آورند. آیین نامه اجرائی این ماده توسط سازمان با همکاری وزارتخانه های کشور و دفاع تهیه می شود و پس از تأیید ستاد کل به تصویب هیأت وزیران می رسد .

ماده ۴۴- ماده (۵۹) به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۵۹ - مشمولین خدمت دوره ضرورت چنانچه در مدت آموزش اولیه و یا در حین خدمت مرتکب غیبت یا فرار گردند به نحوی که ادامه خدمت آنان مستلزم تجدید دوره آموزش باشد، ضمن رسیدگی قانونی به غیبت یا فرار آنان، مجدداً به دوره آموزش اعزام می شوند و پس از پایان آموزش در یگان قبلی به خدمت ادامه می دهند. مدت آموزش قبلی این افراد جزء خدمت آنان محسوب نمی گردد.

تبصره - چنانچه در مورد کارکنان وظیفه ای که به دستور مقامات قضائی بازداشت می شوند رأی برائت یا قرار منع پیگرد صادر شود مدت حبس، جزء خدمت وظیفه عمومی آنان محسوب می گردد.

ماده ۴۵- ماده (۶۳) مکرر به شرح زیر به قانون الحاق می گردد:

ماده ۶۳ مکرر- کسانی که به نحوی مشمولین غایب را در مؤسسات دولتی و غیردولتی از قبیل کارخانه ها، شرکت ها، آموزشگاه ها، کارگاه ها، بنگاه ها، مغازه ها و تعمیرگاه ها، به کارگیری نمایند توسط نیروی انتظامی، وزارتخانه های «تعاون، کار و رفاه اجتماعی» و «صنعت، معدن و تجارت» شناسایی و به محاکم صالحه قضائی معرفی می شوند. مجازات اینگونه افراد برای بار اول هزینه سالانه یک سرباز و برای بار دوم و بیشتر هزینه سالانه سه سرباز است.

تبصره - ثبت نام در مراکز آموزشی خصوصی و آزاد برای ارائه آموزش به منزله به کارگیری محسوب می شود و مشمول این مجازاتها است.

ماده ۴۶- ماده (۶۶) قانون حذف می گردد.

ماده ۴۷- ماده (۶۷) قانون حذف می گردد.

ماده ۴۸- مواد الحاقی زیر با عنوان «فصل هشتم - استفاده دستگاههای غیرنظامی از خدمات کارکنان وظیفه» به قانون اضافه می شود:

ماده ۶۶ - نیروهای مسلح موظفند در اجراء اصل یکصد و چهل و هفتم (۱۴۷) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تعدادی از کارکنان وظیفه خود را بنا به درخواست دولت برای امور امدادی، تولیدی، جهاد کشاورزی، آموزشی، تحقیقاتی و پژوهشی، بهداشتی و درمانی مشروط بر این که به آمادگی رزمی نیروهای مسلح آسیبی وارد نیاید در اختیار دولت قرار دهد.

تبصره - دولت می تواند از خدمات کارکنان وظیفه به دو صورت زیر استفاده نماید:

الف - به عنوان کارکنان وظیفه برای انجام خدمت دوره ضرورت

ب - به عنوان استخدام تعهد خدمتی

ماده ۶۷ - کلیه کارکنان وظیفه که در اجراء ماده فوق در اختیار دستگاههای دولتی و نهادها قرار می گیرند باید قبل از به کارگیری، دوره های آموزش نظامی مورد نیاز را در نیروهای مسلح طی نمایند.

تبصره - مدت آموزشهای نظامی و برنامه تفصیلی آنها مطابق با اساسنامه مربوط در نیروهای مسلح است.

ماده ۶۸ - هفتاد درصد (۷۰٪) کارکنان وظیفه اختصاص یافته به هر یک از صورتهای مذکور در تبصره ماده (۶۶) این قانون باید در مناطق محروم به کار گرفته شوند مگر نخبگان و افرادی که مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد و بالاتر دارند و خدمت آنان در مناطق غیرمحروم به تشخیص بالاترین مقام سازمان ذیربط ضروری باشد.

ماده ۶۹ - تعیین هر یک از دستگاهها برای استفاده از خدمت مشمولین اعم از مشمولین بندهای (الف) و (ب) تبصره ماده (۶۶) و همچنین تعداد نیازمندی آنها براساس درخواست دستگاه دولتی و تأیید دولت، پس از بررسی ستاد کل به تصویب فرماندهی کل می رسد.

ماده ۷۰ - مشمولین موضوع بند (الف) تبصره ماده (۶۶) پس از طی آموزش نظامی برابر مقررات این قانون به درجات نظامی نائل و برای انجام خدمت دوره ضرورت مأمور می گردند و پس از پایان خدمت نیز از کارت پایان خدمت دوره ضرورت که توسط سازمان صادر می گردد برخوردار می شوند.

تبصره ۱- استفاده از لباس نظامی و علائم آن توسط کارکنان وظیفه مأمور به مراکز دولتی ممنوع است و در صورت درخواست بالاترین مقام سازمان به کارگیرنده و موافقت ستاد کل لباس متحدالشکل با علائم مشخص برای این کارکنان طراحی می شود.

تبصره ۲- حقوق و مزایا، خوراک، پوشاک، خوابگاه، بهداشت، درمان و سایر حقوقی که کارکنان وظیفه نیروهای مسلح از آن برخوردار می گردند، از محل بودجه دستگاه به کارگیرنده تأمین می شود. میزان هزینه مربوط به هر یک از آنها برابر با مقررات جاری در نیروهای مسلح است که همه ساله از سوی ستاد کل ابلاغ می گردد.

تبصره ۳- مواد (۶)، (۸) و (۹) قانون نیز مشمول مقررات این فصل می گردد.

ماده ۷۱- سازمان به کارکنان وظیفه موضوع بند (ب) تبصره ماده (۶۶) در قبال تعهد خدمتی که به دستگاه های به کار گیرنده می سپارند پس از انجام کامل تعهد، کارت پایان خدمت می دهد.

تبصره ۱- مدت تعهد خدمت اینگونه مشمولین حداقل چهل و هشت ماه است. این مدت شامل دوره تحصیل و آموزش سازمان های به کارگیرنده آنان نمی گردد، ولی مدت آموزش نظامی جزء مدت تعهد آنان محسوب می شود.

تبصره ۲- حقوق و مزایای مشمولین مذکور توسط دستگاههای به کارگیرنده و براساس مقررات استخدامی آنها پرداخت می شود.

تبصره ۳- تعهد کلیه مشمولینی که تا تاریخ تصویب این قانون در اختیار سازمانهای خارج از نیروهای مسلح قرار گرفته اند، مطابق مقررات قبلی است و از تاریخ ابلاغ این قانون نیز سازمانهای مذکور تنها در چهارچوب مقررات پیش بینی شده در این فصل مجاز به استفاده از خدمت مشمولین می باشند.

ماده ۷۲- آن دسته از متعهدین موضوع بند (ب) تبصره ماده (۶۶) که قبل از اتمام مدت تعهد به هر علت از خدمت برکنار می شوند جهت تعیین وضعیت خدمت به سازمان معرفی می گردند.

تبصره - چنانچه علت برکناری، بیماری یا عدم صلاحیت ناشی از اعمال غیر ارادی آنان به تشخیص سازمان به کارگیرنده باشد، مدت خدمت انجام شده به تناسب جزء خدمت دوره ضرورت محسوب می گردد.

ماده ۷۳- کلیه دستگاههای به کارگیرنده کارکنان وظیفه موظفند موارد غیبت یا فرار مشمولین موضوع بند (الف) تبصره ماده (۶۶) را به یگان مأمورکننده و ترک خدمت (فرار) مشمولین موضوع بند (ب) ماده مذکور را به سازمان منعکس نمایند.

ماده ۷۴- دولت موظف است هزینه آموزش مشمولین وظیفه مأمور را به تعداد سهمیه اختصاص یافته به طور سالانه بر اساس سرانه آموزشی به میزان چهار هزار برابر ضریب ریالی محاسبه و در اختیار ستاد کل قرار دهد تا ستاد کل به میزان سهمیه واگذاری به سازمان های آموزش دهنده پرداخت نماید.

ماده ۷۵- در زمان جنگ و یا بسیج همگانی، با تصویب فرماندهی کل کلیه کارکنان وظیفه مأمور به خارج از نیروهای مسلح و یا بخشی از آنان برابر زمان بندی ستاد کل برای انجام خدمت دوره ضرورت در نیروهای مسلح فراخوانده می شوند که در این صورت خدمت باقیمانده خود را در نیروهای مسلح انجام می دهند.

ماده ۷۶- آیین نامه اجرائی این فصل توسط ستاد کل با همکاری دولت و سایر نهادهای ذی ربط تهیه می شود و به تصویب فرماندهی کل می رسد.

ماده ۷۷- نیروهای مسلح مکلفند کارکنان وظیفه را طوری تقسیم کنند که در خاتمه دوره آموزش و ابتداء به کارگیری حتی الامکان متناسب با تحصیلات و قابلیتها به کارگیری شوند و برنامه ریزی برای تربیت دینی و اخلاقی آنان صورت گیرد.

تبصره ۱- کارکنان وظیفه در طول مدت دوره آموزش نظامی و تخصصی، مورد ارزیابی قرار می گیرند و مبتنی بر مدرک و رشته تحصیلی، آموزش، مهارت و تواناییها، برای هر فرد، دو رشته اصلی و فرعی تعیین می گردد و فرد باید در رشته اصلی یا فرعی خود به کارگیری شود.

تبصره ۲- دستورالعمل اجرائی این ماده توسط ستاد کل تهیه و ابلاغ میگردد.

ماده ۴۹- مواد الحاقی زیر به عنوان «فصل نهم - سایر مقررات» به قانون اضافه می شود:

ماده ۷۸- به منظور ارتقاء منزلت و بهینه سازی اوقات فراغت کارکنان وظیفه باید زمینه های استمرار آموزشهای نظامی، عقیدتی، سیاسی، ورزشی، خدماتی، فنی و حرفه ای و سوادآموزی در ضمن خدمت فراهم گردد.

تبصره ۱- دولت مکلف است امکانات، تجهیزات و اعتبارات مورد نیاز اجرای آموزشهای مذکور را تأمین نماید.

تبصره ۲- آیین نامه اجرائی این ماده ظرف سه ماه توسط وزارت دفاع با همکاری دستگاههای ذی ربط تهیه می شود و پس از تأیید ستادکل به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۷۹- در مراکز و پادگان های آموزشی و یگان ها دفتر مشاوره و راهنمایی برای کمک به سربازان و ارتباط با خانواده آنان در موارد لازم تشکیل می گردد. این دفاتر موظف اند به محض ورود سرباز به پادگان و یگان محل خدمت بر اساس فرم های از پیش طراحی شده محل آموزش و محل خدمت فرد و نحوه ارتباط خانواده با مشمول و یگان را به خانواده اطلاع دهد و نظرات خانواده را در مورد استعدادها، تواناییها و ویژگیهای خاص فرد جویا شود.

تبصره ۱- در طول مدت خدمت، این دفتر باید بر اساس شناسایی فرد کمکهای لازم به او را به عمل آورد و با خانواده مشمول حتی در مورد زمان ورود و خروج فرد در یگان تماس داشته باشد.

تبصره ۲- دستورالعمل اجرائی این ماده توسط ستاد کل تهیه و ابلاغ می گردد.

ماده ۸۰ - کلیه وزارتخانه ها، مؤسسات و شرکتهای دولتی موضوع ماده (۴) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶/۶/۱ و سایر شرکتهایی که بیش از پنجاه درصد (۵۰%) سرمایه و سهام آنها منفرداً یا مشترکاً به وزارتخانه ها، مؤسسات دولتی و شرکتهای دولتی، به استثناء بانکها و مؤسسات اعتباری و شرکتهای بیمه قانونی، تعلق داشته باشند و همچنین شرکتهای و مؤسسات دولتی که شمول قوانین و مقررات عمومی به آنها، مستلزم ذکر یا تصریح نام است از جمله شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای تابعه وابسته به وزارت نفت و شرکتهای تابعه آنها، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران و شرکتهای تابعه، سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و شرکتهای تابعه موظفند با همکاری شهرداری ها خدمات و تسهیلات لازم نظیر استفاده از ورزشگاهها، قطارها، اتوبوسها، گردشگاهها، سینماها و موزه ها را برای کارکنان وظیفه در حین خدمت فراهم نمایند.

تبصره - آیین نامه اجرائی این ماده توسط وزارت دفاع با همکاری وزارت کشور و رئیس شورای عالی استانها و دستگاههای ذی ربط تهیه می شود و پس از تأیید ستادکل به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۸۱ - کلیه کارکنان وظیفه و عائله تحت تکفل آنها مطابق آیین نامه ای که از سوی وزارت دفاع با همکاری وزارتخانه های کشور و تعاون، کار و رفاه اجتماعی تهیه می شود و پس از تأیید ستاد کل به تصویب هیأت وزیران میرسد تحت پوشش بیمه خدمات درمانی نیروهای مسلح قرار می گیرند.

تبصره ۱- این بیمه به مدت حداکثر یک سال پس از پایان خدمت دوره ضرورت تا زمانی که سربازان فوق اشتغال به کار پیدا نکرده اند، استمرار می یابد.

تبصره ۲- دولت موظف است خانواده هایی را که با اعزام مشمول به خدمت سربازی از نظر تأمین معیشت زندگی با مشکل مواجه می شوند و قادر به تمسیت امور خود نباشند بر اساس مفاد قانون نحوه کمک به خانواده های مشمولینی که قدرت اداره معاش خود را از دست می دهند مصوب ۱۳۶۶/۶/۳ تا پایان خدمت تحت پوشش قرار دهد.

ماده ۸۲ - مقررات این قانون نافی اختیارات فرماندهی کل نیست.

ماده ۸۳ - کلیه کارکنان وظیفه در طول خدمت سربازی تحت پوشش بیمه عمر و حوادث موضوع قانون بیمه عمر و حوادث پرسنل نیروهای مسلح، وزارت دفاع و سازمانهای تابعه و وابسته به آنها مصوب ۱۳۷۶/۶/۳۰ قرار می گیرند.

ماده ۸۴ - صددرصد (۱۰۰٪) درآمدهای حاصله از ارائه خدمات به مشمولان در اخذ معافیت ها و همچنین جریمه ها به توسعه و تقویت و تجهیز رده های وظیفه عمومی و بهبود سطح خدمات سازمان وظیفه عمومی به مشمولان، پس از واریز به خزانه طبق قانون بودجه سالانه در اختیار نیروی انتظامی قرار می گیرد.

ماده ۵۰ - بار مالی ناشی از اجرای این قانون در سال ۱۳۹۰ براساس بند (۸۲) قانون بودجه سال ۱۳۹۰ کل کشور تأمین می شود.

اجرای احکام مواد (۳۰)، (۳۸) و (۴۰) و ماده الحاقی (۷۴) موضوع ماده (۴۸) و مواد الحاقی (۷۸) و (۸۱) موضوع ماده (۴۹) این قانون در سالهای آتی منوط به تأمین بار مالی مورد نیاز در بودجه های سنواتی است.

ماده ۵۱ - آیین نامه اجرائی این قانون جز در مواردی که در مواد این قانون مرجع خاصی برای آن مشخص شده است، توسط وزارت دفاع با هماهنگی وزارت کشور و سازمان تهیه می شود و پس از تأیید ستاد کل ظرف سه ماه به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۵۲ - از تاریخ تصویب این قانون، قوانین و مقررات زیر لغو می گردد:

1 - قانون اصلاح تبصره (۲) ماده (۱) و ماده (۹) و الحاق یک ماده به قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب ۱۳۶۶/۸/۳

2 - قانون اصلاح ماده (۴۵) قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب ۱۳۶۴/۹/۱۴

- 3 - قانون اصلاح قانون معافیت یک نفر از فرزندان خانواده های شهداء، معلولین، اسراء و مفقودالائرها از خدمت نظام وظیفه عمومی مصوب ۱۳۷۷/۶/۲۹
 - 4 - قانون معافیت یک نفر از فرزندان خانواده های شهداء، معلولین، اسراء، مفقودالائرها از خدمت وظیفه عمومی مصوب ۱۳۷۹/۳/۱
 - 5 - قانون نحوه معاینه پزشکی مشمولان خدمت وظیفه عمومی مصوب ۱۳۶۸/۷/۵
 - 6 - ماده (۲۱) قانون حقوق و مزایای مستمر، پس انداز ثابت، حق بیمه و بیمه درمانی مشمولین قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۸/۱۰/۲۷ و تبصره های آن
 - 7 - ماده (۱۴۸) قانون مقررات استخدامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی مصوب ۱۳۷۰/۷/۲۱
 - 8 - ضرائب و اعداد حقوقی مربوط به کارکنان وظیفه در ماده (۱۴۴) قانون مقررات استخدامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی مصوب ۱۳۷۰/۷/۲۱
 - 9 - ماده (۱۵) قانون استخدام نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۲/۱۲/۲۰
 - 10 - قانون چگونگی پرداخت حقوق پرسنل وظیفه نیروهای مسلح مصوب ۱۳۷۵/۵/۷ و آیین نامه اجرائی تبصره (۲) آن
 - 11 - ماده (۳۷) قانون مقررات مالی، اداری، استخدامی و تشکیلات جهاد سازندگی مصوب ۱۳۶۷/۱/۲۳
 - 12 - قانون چگونگی دریافت و تخصیص اعتبار موضوع قانون نحوه معاینه پزشکی مشمولان خدمت وظیفه عمومی مصوب ۱۳۷۶/۳/۲۰
 - 13 - آیین نامه اجرائی بخش معافیت پزشکی قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب ۱۳۶۴/۵/۹
 - 14 - آیین نامه اجرائی قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب ۱۳۶۴/۵/۱۳
 - 15 - مصوبه هیأت وزیران در مورد افزایش حقوق کارکنان وظیفه نیروهای مسلح مصوب ۱۳۸۶/۶/۱۹
- ماده ۵۳ - این قانون از زمان تصویب لازم الاجراء است.

قانون فوق مشتمل بر پنجاه و سه ماده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و دوم آبان ماه یکهزار و سیصد و نود مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۳۹۰/۹/۲ به تأیید شورای نگهبان رسید.